

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้พัฒนาอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีขั้นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิต คือเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ กำลังมีบทบาทอย่างกว้างขวางในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การบริการ สังคม สิ่งแวดล้อม ไปจนถึงด้านการศึกษา และในขณะที่สังคมโลกกำลังก้าวเข้าสู่มิติใหม่ เทคโนโลยีสารสนเทศนับเป็นหนึ่งในเทคโนโลยีที่นำสมัยมีผลต่อการดำรงชีวิตของประชาชนเพราะเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ กุญแจสำคัญที่ไขไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพตามความต้องการของประเทศ และเนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศนำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิต การเรียน การทำงาน ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณสมบัติในการเป็นเทคโนโลยีที่สามารถสอดแทรก และเสริมสร้างสมรรถนะในกิจกรรมและการดำเนินการต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้สังคมไทยในปัจจุบันจึงกลายเป็นสังคมสารสนเทศ (Information Society) ไม่ว่าบุคคลจะอยู่ในอาชีพใด วัยใดก็ตาม จำเป็นต้องได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพรวมทั้งพัฒนาสังคมและประเทศชาติ แม้ว่าสังคมแห่งการศึกษาของไทยในปัจจุบัน จะมีแนวโน้มสู่การเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น จากการพัฒนาในหลายด้าน ทั้งความรู้ความเชี่ยวชาญของบุคลากรหรือความเข้าใจ และทักษะทางการเรียนที่เพิ่มขึ้นของผู้เรียน รวมถึงตัวช่วยที่สำคัญอีกประการ โดยเฉพาะ “เทคโนโลยี” ที่เข้ามาผลักดันและมีบทบาทในกระบวนการทางการศึกษา จนอาจกล่าวได้ว่าเทคโนโลยีกลายเป็นส่วนประกอบหนึ่งที่สามารถกระตุ้นให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง ขณะเดียวกัน ก็คงจะปฏิเสธไม่ได้ว่า หน่วยงานภาครัฐและเอกชนจำนวนมากไม่น้อยที่ออกมาสนับสนุนนโยบายด้านการศึกษาอย่างแข็งขัน ภายใต้วัตถุประสงค์เดียวกัน ที่ทุกฝ่ายต่างก็ต้องการเห็นการพัฒนาและโอกาสในการเข้าถึงความรู้และการศึกษา จึงไม่ใช่เรื่องแปลก หากจะเห็นโครงการประกวดหรือแข่งขันต่าง ๆ ผุดขึ้นเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นเวทีให้นักเรียน นักศึกษา และเยาวชนไทยได้แสดงออกทางความคิดอย่างสร้างสรรค์ ผ่านเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและล้ำสมัย จนสามารถสร้างประสิทธิภาพให้แก่วงการการศึกษาของไทยได้อย่างชัดเจน [1]

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 9 ว่าด้วยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการมุ่งเน้นในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการจัดการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษามีมากมายหลายชนิด ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น ผู้ที่มีหน้าที่ในการนำเอาเทคโนโลยีเหล่านี้เข้าสู่ผู้เรียน โดยสอนให้รู้จักวิธีการใช้และเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ ก็คือ ครู แต่ในยุคปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเกิดขึ้นมากมาย ครูไม่สามารถสอนนักเรียนให้เรียนรู้

ได้ทุกสิ่งทุกอย่าง ผู้เรียนจึงต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำสารสนเทศไปใช้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง [2]

การพัฒนาทางการศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งในรูปแบบและขอบเขตของการศึกษา ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษาที่เกิดขึ้น อินเทอร์เน็ต ทำให้เยาวชน นักเรียน นักศึกษาสามารถเข้าไปค้นคว้าด้วยตัวเอง และขยายโอกาสการเรียนรู้ให้กระจายไปยังกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในภูมิภาคห่างไกล อินเทอร์เน็ตจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ และเป็นเครื่องมือสื่อสารสืบค้นที่สะดวกรวดเร็ว ทำให้เกิดการเรียนรู้จากทุกที่ไม่จำกัดแค่เพียงในห้องเรียน หรือในโรงเรียนเท่านั้น แต่ส่งเสริมให้เกิดการศึกษาทั้งในและนอกระบบและตามอัธยาศัย

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายในโรงเรียนโสภณศิริราษฎร์ เพื่อที่จะนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางให้กับโรงเรียน นำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนางาน ส่งเสริม ในการใช้อินเทอร์เน็ตให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายใน โรงเรียนโสภณศิริราษฎร์

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายใน โรงเรียนโสภณศิริราษฎร์

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายใน โรงเรียนโสภณศิริราษฎร์

1.3.2 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลการศึกษาและสามารถเป็นแนวทางในการบริหารจัดการพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนได้

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

1.4.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนโสภณศิริราษฎร์ จำนวน 570 คน จำแนกเป็นนักเรียนชาย 284 คน นักเรียนหญิง 286 คน

1.4.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คัดคำนวณมาจากประชากร โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) จำนวน 235 คน จำแนกเป็นนักเรียนชาย 117 คน นักเรียนหญิง 118 คน

1.5 วิธีดำเนินงาน

1.5.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาได้ศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม

1.5.2 สถิติที่ใช้ในการศึกษา

1.5.2.1 ข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลทั่วไปในแต่ละตัวแปรที่ศึกษาด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.5.2.2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t-test (Independent Samples)

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาค้นครั้งนี้มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายในโรงเรียนโสภณศิริราษฎร์ที่ศึกษาอยู่ในปัจจุบัน

1.7 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน

1.8 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1.8.1 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงการใช้อินเทอร์เน็ตทั้งในและนอกสถานศึกษาของนักเรียน โรงเรียนโสภณศิริราษฎร์ในด้านการศึกษาด้านความบันเทิง และด้านสังคม

1.8.2 นักเรียน หมายถึง นักเรียนหญิงและนักเรียนชายซึ่งกำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่1-6 ที่ลงทะเบียนในปีการศึกษาที่ 1/2554

1.8.3 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตด้านการศึกษามี หมายถึง การใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนรู้แบบออนไลน์ การใช้อินเทอร์เน็ตในการส่งการบ้าน การใช้อินเทอร์เน็ตในการติดต่อสื่อสารกับระหว่างครูกับนักเรียน การใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นความรู้เพิ่มเติมจากตำราที่เรียน การใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลประกอบการทำรายงาน

1.8.4 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตด้านความบันเทิง หมายถึง การใช้อินเทอร์เน็ตในการเล่นเกมส์ การใช้อินเทอร์เน็ตในการสนทนา การใช้อินเทอร์เน็ตในการดูมิวสิควิดีโอ การใช้อินเทอร์เน็ตในการดูภาพยนตร์ การใช้อินเทอร์เน็ตในการดูรายการทีวีย้อนหลัง การใช้อินเทอร์เน็ตในการฟังเพลงออนไลน์ การใช้อินเทอร์เน็ตในการฟังวิทยุออนไลน์ การใช้อินเทอร์เน็ตในการดาวน์โหลดเพลง การใช้อินเทอร์เน็ตในการดาวน์โหลดเกมส์ การใช้อินเทอร์เน็ตในการดาวน์โหลดซอฟต์แวร์ต่าง ๆ

1.8.5 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตด้านสังคม หมายถึง การใช้อินเทอร์เน็ตในการติดตามข่าวสารสถานการณ์ต่างๆ การใช้อินเทอร์เน็ตในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การใช้อินเทอร์เน็ตในการซื้อขายของผ่านเว็บไซต์ การใช้อินเทอร์เน็ตในการติดต่อสื่อสารผ่าน E-mail การใช้อินเทอร์เน็ตในการหาเพื่อนออนไลน์ การใช้อินเทอร์เน็ตในการถามตอบกระทู้ในเว็บบอร์ด การใช้อินเทอร์เน็ตในการประชาสัมพันธ์ขอความช่วยเหลือ